

Tuva Turisthytte AS
Skurdalsvegen 380
3580 GEILO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Håvard Kristoffersen, 22003653

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Dispensasjon til organisert bruk av hundespann som transport mellom Tuva og Rauhelleren turisthytter i Hardangervidda nasjonalpark

Statsforvalteren gir dispensasjon til organisert bruk av hundespann som transport mellom Tuva og Rauhelleren turisthytter i perioden 19.3 – 11.4 2021 i Hardangervidda nasjonalpark med hjemmel i verneforskriften § 4.5.1 bokstav d. Det er stilt vilkår til vedtaket.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 1.2.2021. Tuva turisthytte har søkt om tillatelse til organisert bruk av hundespann som transport mellom Tuva og Rauhelleren turisthytter i Hardangervidda nasjonalpark.

Som konsekvens av koronapandemien og svært reduserte besøkstall har Heinseter besluttet å holde stengt i vintersesongen 2021. Dette påvirker driverne på Tuva turisthytte og på Rauhelleren turisthytte, siden turen mellom hyttene via Heinseter er en mye benyttet vinterløype. Når det ikke er mulighet til å overnatte på Hein vil turen på 28 km bli for lang for de fleste, spesielt for barnefamilier. Det er allerede observert at flere velger å legge om rutene sine og at turisthyttene dermed får reduserte besøkstall. Søker er også bekymret for sikkerheten når det ikke er mulighet for å overnatte på strekningen. Folk kan fort bli overasket av dårlig vær og det er store områder uten mobildekning. Det søkes derfor om tillatelse til transport med hundekjøring mellom hytter langs den kvistede ruta via Heinseter. Søknaden gjelder først og fremst transport av bagasje, men med mulighet for å ta med personer på strekningen. Dermed vil kun deler av løypa ligge i nasjonalparken.

Det vil ikke være aktuelt å kjøre med mer enn fire hundespann, det vil si maksimalt 24 hunder. Perioden for kjøring vil begrense seg til den perioden 19.03-11.04.2021 når begge turisthytter er åpne. Det vil være aktuelt å kjøre 22 av dagene i denne perioden, altså helgedager og påske. Det er ønskelig å kjøre tur-retur to ganger på de dager det er belegg nok og nødvendig å kjøre. Søker ønsker å sette opp tidspunkt på morgen og ettermiddag, slik at de som kjører også kan se til de som går i løypa og at alle kommer fram til bestemmelsessted. Transporten må bookes forhånd, og søker vil rapportere inn antall turer og antall personer som har benyttet transporten. Med et omtrentlig gjennomsnitt på tre personer pr. tur vil det bli 250 personer i løpet av perioden 19.03-11.04. Søker ønsker å samarbeide med lokale hundekjørere som er rutinerne og vant med denne typen transport.

De vil da være kjent med terrenget og de hensyn som må tas. Hundene skal ikke på noe tidspunkt være løse og det skal ikke kjøres dersom det befinner seg villrein i området. Grunnen til at det foreslås hundespann fremfor for eksempel skutertransport, er at søker ser på dette som et mer miljøvennlig og skånsomt alternativ med tanke på ivaretagelse av dyreliv og de som ferdes i løpa.

Høring

Søknaden ble sendt på høring i epost datert 9.2.2021 til Viken tilsynsutvalg, Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet, Viken fylkeskommune, Statsforvalteren i Vestland og Statskog som sendte saken videre til Øvre Numedal Fjellstyre. Fristen for uttalelser ble satt til 5.3.2021.

Viken fylkeskommune

Ber Statsforvalteren ta med retningslinjer for ferdsel og varslingsrutiner som beskrevet i § 2.4 i Regional plan for Hardangervidda. Har ingen merknader utover dette.

Øvre Numedal Fjellstyre

På ut.no er strekningen Tuva – Rauhelleren oppgitt til 23,7 km, ikke 28 km. Flere av rutene på Hardangervidda har dagsetapper på overkant av 20 km. Skal man tilby transport også på disse andre rutene vil man skape et behov og danne en presedens som kan medføre økt ferdsel i hele nasjonalparken og villreinområdet. Fjellstyret kan tilby husvære til de som ønsker det på strekningen. Sæltjønnslegeret ligger ca. 2 km sør for Hein turisthytte og er oppført som nødbu på ut.no. I tillegg har Fjellstyret hytta Grønenuten som brukes etter bestilling. Etter at det ble oppdaget CWD er et av tiltakene det jobbes med å utvide villreinens arealbruk på Hardangervidda. På sikt kan summen av organisert og uorganisert ferdsel medføre konsekvenser for dyre- og plantelivet på vidda. Villreinen er en nomade og benytter forskjellige arealer gjennom året. Mye kan tyde på at villreinen også endrer arealbruken over tid. Om man åpner opp for mer ferdsel i et område kan dette potensielt medføre at villrein ikke får benyttet arealene på et senere tidspunkt. Fjellstyret uttrykker sin bekymring for villreinbestanden på Hardangervidda, men støtter samtidig det enkle friluftslivet og den tradisjonelle bruken av Vidda.

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Ser ikke dette som noe stort problem. I perioden det søkes om er det normalt mye folk som ferdes på denne strekningen slik at noen hundespann i tillegg vil ha liten betydning. Mener derfor at dette kanskje burde tillates i år i og med at Heinseter holder stengt, men at dette ikke skal bli noen permanent måte å «gå» fra hytte til hytte på. Slike ting får legges utenfor villreinområdet hvis det skulle bli aktuelt.

Lovgrunnlag

Søknaden er behandlet etter forskrift av 10. april 1981 om vern for Hardangervidda nasjonalpark og naturmangfoldloven. Formålet med nasjonalparken er å ta vare på en del av et særlig verdifullt høyfjellsområde på en slik måte at landskapet med planter, dyreliv, natur- og kulturminner og kulturmiljøet blir bevart, samtidig som området skal kunne nyttes til landbruk, naturvennlig friluftsliv og naturopplevelse, jakt og fiske og undervisning og forskning.

I henhold til verneforskriften § 4.5.1 d kan forvaltningsmyndigheten stille krav om tillatelse ved organisert ferdsel som kan skade verneverdiene. Dette betyr ikke at dere har krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi tillatelse i dette tilfelle. Det følger av naturmangfoldloven (nml) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være

tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Hundekjøringen berører den nordøstre delen av Vidda og det skal kun kjøres langs kvistet løype. Området er i teig 6, sentralvidda nord og øst. Formålet med teigen er å opprettholde blant annet det tradisjonelle friluftslivet innenfor rammene av verneformålet, og å sikre vinterbeiteområdene for villreinen. Løypa mellom Tuva og Rauhelleren ligger utenfor det viktigste vinterbeiteområde for villrein. I Miljødirektoratets naturbase er det ikke registrert viktige naturtyper eller spesielt sjeldne arter langs løypa som vil kunne bli berørt av hundekjøring på senvinteren. Statsforvalteren er kjent med naturverdiene i verneområdet fra forvaltningsplanen, innspill fra høringspartene i saken og Naturbase. Kunnskapsgrunnlaget i vurderes dermed som tilstrekkelig. Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Når det gjelder den samlede belastningen på området er den relativt stor. Nasjonalparken er i bruk av mange ulike brukergrupper og næringsaktører. Det er et utbredt nett av stier og skiløyper, hvor mange fører til betjente eller ubetjente turisthytter. Spesielt gjelder dette innenfor teig 6. Det er stølsgrender, steinbuer, private hytter, turisthytter, kjøresleper, fiskebuer og båtnaust innenfor verneområdet. Den aktive landbruksdriften består stort sett av sau på sommerbeite. Den største belastningen for verneområdet er menneskelig ferdsel, både organisert og uorganisert. Som Fjellstyret sier i sin uttalelse er det også en viss fare for presedens, ettersom det er flere dagsetapper på Vidda i overkant av 20 km tilsvarende strekningen Tuva - Rauhelleren. Statsforvalteren vurderer likevel at det omsøkte tiltaket ikke øker den samlede belastningen nevneverdig, ettersom hundekjøringen begrenses til 2021 og fremstår som en aktivitet som ikke skader verneverdiene. Dette forutsetter at hundekjøringen gjennomføres som planlagt og at det tas nødvendige hensyn til villreinen.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilklårene for å gi dispensasjon er dermed oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir dispensasjon til organisert transport med hundespann mellom Tuva og Rauhelleren turisthytter i perioden 19.3 – 11.4 2021 i Hardangervidda nasjonalpark med hjemmel i verneforskriften § 4.5.1 bokstav d.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Tillatelsen gjelder hundekjøring langs kvistet løype mellom Tuva og Rauhelleren turisthytter.
- Hundene skal holdes i bånd til enhver tid.
- Tillatelsen gjelder bare i perioden 19.3 – 11.4 2021.
- Dersom det er observert villrein i området har arrangøren ansvar for at aktiviteten stoppes. Søker er ansvarlig for at informasjon om dette blir distribuert til alle deltakerne.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Håvard Kristoffersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Viken fylkeskommune
Statens naturoppsyn v/ Lars Inge Enerstvedt
Viken tilsynsutvalg
Øvre Numedal Fjellstyre
Rauhelleren Turisthytte
Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet
Statsforvalteren i Vestland v/ Øystein
Aasland

Postboks 220   1702   SARPSBORG

Lægreidsvegen 11   5783   EIDFJORD